

Storioni Academy

Klanken uit Bohemen

Uitvoerenden

Storioni Trio:

Wouter Vossen	viool
Marc Vossen	cello
Bart van de Roer	piano

Dirk Luijmes	harmonium
Yente Lottman	viool
Anna Agafia Egholm	viool
Sarah McElravy	altviool
Elaine Ng	altviool
Thomas Prechal	cello
Giorgi Gigashvili	piano

Programma

Antonín Dvořák (1841-1904)

Bagatellen, op. 47 (1878)

1. *Allegretto scherzando*
2. *Tempo di minuetto. Grazioso*
3. *Allegretto scherzando*
4. *Canon. Andante con moto*
5. *Poco allegro*

Leoš Janáček (1854-1928)

Pohádka (1919)

Con moto

Con moto

Allegro

Gustav Mahler (1860-1911)/Alfred Schnittke (1934-1998)

Pianokwartet (1988)

PAUZE

Johannes Brahms (1833-1897)

Pianokwartet nr. 1 in g opus 25 (1857|61)

Allegro

Intermezzo: Allegro ma non troppo – Trio: Animato

Andante con moto

Rondo alla Zingarese: Presto

Programmatoelichting

Drie componisten uit Bohemen: Dvořák, Janáček en Mahler (een beetje). Plus Brahms, een Duitser.

1878 was het jaar van **Dvořáks** doorbraak. De 37-jarige had de aandacht van de beroemde Brahms op zich gevestigd. Brahms had hem bij een grote Duitse uitgever aanbevolen, en die bestelde toen een serie *Slavische dansen*. Dvořák oogstte er onmiddellijk enorm succes mee, niet alleen in Tsjechië en Duitsland maar tot in Amerika aan toe. Het was een gelukkig man die nu het ene nieuwe werk na het andere op papier wierp, 'hij schudt de melodieën uit zijn mouw,' concludeerde uitgever Simrock. Inderdaad, Dvořák kon de hoge vlucht van zijn inspiratie amper bijhouden; tegelijkertijd ontstonden een *Strijksextet*, twee furianten, drie liederen plus de *Vijf Bagatellen* voor twee violen, cello en harmonium.

De bezetting van deze *Bagatellen* lijkt vreemd. Dvořák schreef ze voor amateurs en voor huiselijk gebruik. Bij zijn vriend Josef Srb-Debrnov stond een harmonium, een populair instrument in die tijd. Misschien speelde Dvořák er zelf op toen hij samen met Srb-Debrnov en anderen muziek maakte; normaal nam hij de altviool ter hand en dit kan de reden zijn waarom in de *Bagatellen* de altpartij ontbreekt. De eerste en derde zijn verwant en gebaseerd op het begin van het volksliedje 'Hrály dudý' (De doedelzakken speelden). Het Storioni Festival zou Dvořáks biograaf Alec Robertson uit 1945 gelukkig maken: 'We zouden de gelegenheid moeten krijgen om dit lieflijke kleine werk vaker te horen, zelfs als dat betekent dat we een harmonium moeten huren. (Dat instrument is echt noodzakelijk – de piano kan die partij niet weergeven).'

Er bestaat in de Russische folklore een verhaal dat het bij componisten kennelijk goed doet. Het gaat over de jonge prins Ivan die verliefd wordt op Maria, de dochter van Katsjei, de slechte, onsterfelijke heerseres van de Onderwereld. De smalle intrige geeft aanleiding tot vele gedaanteveranderingen, vluchtelingen, verleidingsscènes etc. Het oude verhaal werd in 1831 op schrift gesteld door de dichter Wassili Zoekovski. Stravinski maakte er een ballet van, *De vuurvogel*, **Janáček** zijn *Pohadka* (Sprookje). Waarom Janáček een Russisch verhaal koos?

Als grondlegger van het Russisch centrum in zijn geboortestad Brno, werd hij enorm in Rusland en de Russische folklore geïnspireerd. Het gaat in *Pohadka* om de stemmingen, kleuren, karakters en enkele verhaallijnen uit het verhaal. De titel *Sprookje* is bewust algemeen; Janáček had er ook wel 'sonate' boven kunnen zetten, want formeel komt de driedelige compositie daarbij dichterbij dan bij het verhaal over Ivan, Maria en de boze Katsjei.

Niet af. Dat was duidelijk. De toen 16-jarige Mahler had een mooi eerste deel van een *Pianokwartet* geschreven, maar het tweede deel, een scherzo, stakte na 17 maten. Pas in 1973 werd het uitgegeven. De 20e -eeuwse Russische componist Alfred **Schnittke** was enthousiast. Aanvankelijk wilde hij het fragment voortzetten in de stijl van de jonge Mahler. Maar dit, een poging 'om je iets te herinneren waar het nooit van kwam,' lukte hem niet. Na drie mislukte pogingen gaat het stuk een totaal andere kant op; Mahlers fragment klinkt pas helemaal op het eind. We hebben dan mogen luisteren naar een mix van de-componeren, pastiche en parodie, niet zonder wanhopige bitterheid – oftewel naar een *Pianokwartet* van Schnittke, die het datzelfde jaar 1988 ook verwerkte in zijn *Vijfde symfonie*.

Rust. Harmonie. Weinig afleiding. Het gevoelsleven maar een beetje aan de kant. In 1857 wilde **Brahms** weg uit Düsseldorf, verzwaard door emoties. Hij had er de psychische ineenstorting van zijn vriend Robert Schumann moeten aanzien en zijn liefde voor diens vrouw Clara bleef, na Schumanns dood, onbeantwoord. Brahms zoekt nu met gevoel voor contrast zijn heil in één van de meest slaperige oorden van Europa: het inimini hof van Lippe-Detmold in het Teutoburger Wald. Een ouderwetse entourage; het is met al zijn protocollen, etiketten en regeltjes of je de 18e eeuw binnenstapt. Nogal saai ook. Brahms hoeft er alleen de prinses pianoles te geven, een koor te leiden en nog wat kleinere klusjes te doen en de rest van de tijd heeft hij voor zichzelf. Hij wandelt veel in de natuur. En componeert ijverig, het *Eerste pianokwartet* bijvoorbeeld.

Programmatoelichting

Dat is muziek die op springen staat. Dat wil zeggen, het is haast een symfonie. Brahms streed in die jaren een harde strijd om een symfonie te componeren (resultaat: het *Eerste pianoconcert...*). Je hoort dat vooral in het expansieve eerste deel. Orkestrale kleuren, expressie die het kamermuzikale haast te boven gaat, wat voor die tijd des te origineler was omdat men de meest expansieve kamermuziek, namelijk Schuberts *Strijkkwintet* en de late kwartetten van Beethoven, nog amper kende. Maar vooral is het muziek boordevol emotie; de Schumann/Clara jaren zijn nog niet ver weg. Het tweede deel, oorspronkelijk Scherzo geheten, is gematigd snel, delicaat, met understatement, vol halfschaduw en half-lichten, veel afwisseling: Brahms leek de uitvinder van dit soort muziek. Het Andante espressivo bereidt met een climax waar je trompetten en pauken lijkt te horen, voor op de uitgelaten finale: een Rondo alla Zingarese, muziek van een, zoals een biograaf schreef, 'dierlijke vitaliteit.' Het is interessant dat Brahms' serieuze, Noord-Duitse natuur zich zo graag liet verleiden door de temperamentvolle, Hongaarse zigeunermuziek en dat hij soms in die stijl schreef. Of trok ook nu weer het andere uiterste hem aan? *(door Stephen Westra)*

Het Nederlandse **Storioni Trio**, bestaande uit **Bart van de Roer** (piano), **Wouter Vossen** (viool) en **Marc Vossen** (cello), wordt beschouwd als een van 's werelds meest vooraanstaande pianotrio's. Het werd opgericht in 1996 en ontleent zijn naam aan de viool van primarius Wouter Vossen, die in 1794 werd gebouwd door Laurentius Storioni. Al in hun eerste jaren samen, werkten de drie musici met het Vermeer Quartet, violist Isaac Stern, de cellist Mstislav Rostropovitsj en Menahem Pressler, de pianist van het beroemde Beaux Arts Trio. In 2000 hielp de Kerstjes Prijs hen een vliegende start te maken. Het Storioni vierde zijn 25-jarig bestaan met deze woorden van Wouter Vossen: 'We zijn nog steeds even enthousiast als 25 jaar geleden. We worden continu voortgedreven door onze nieuwsgierigheid naar de volgende stap, die zich gewoonlijk in muzikale hoek bevindt.' Het trio is initiator van het Storioni Festival.

Na zijn conservatorium- en universiteitsstudie is **Dirk Luijmes** veelzijdig actief in de muziekwereld. Als prijswinnend organist en geprezen harmoniumspeler – ook wel de 'harmoniumspeler des vaderlands' genoemd – inspireerde hij ruim 25 componisten om nieuw werk te schrijven voor hem. Luijmes trad wereldwijd op zalen zoals de Musikverein en Carnegie Hall met gerenommeerde ensembles. Daarnaast maakte hij geprezen cd-opnames, is hij artistiek leider van Stichting Longen & Tongen en is hij auteur.

Yente Lottman is laureaat van diverse concoursen. Zo won zij het Britten Vioolconcours (2018), de 1e prijs in de regionale finale van het Prinses Christina Concours (2019) en de 2e prijs op het Nederlands Vioolconcours in de categorie Oskar Back. Als solist trad ze op met het Residentie Orkest en op zestienjarige leeftijd maakte zij haar debuut in het Concertgebouw. Ook ging ze, als laureaat van het Prinses Christina Concours, op tournee door de Verenigde Staten en Canada.

De Scandinavische violiste **Anna Agafia** won talloze concoursen waaronder de Singapore International Violin Competition (2e prijs), de Carl Nielsen International Competition (3e prijs), de Tibor Varga International Violin Competition (1e prijs) en de Stuttgart Guadagnini Stiftung Competition (3e prijs). Ze wordt geprezen om haar kleurrijke en intelligente spel. Ze debuteerde op elfjarige leeftijd bij het Danish National Symphony Orchestra en is momenteel artist in residence bij het Copenhagen Philharmonic. Agafia trad op met vooraanstaande Europese orkesten.

In seizoen 25–26 maakt **Sarah McElravy** haar debuut met het Deutsches Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz, ze gaat met het Zagreb Soloists-ensemble op een tournee en keert terug naar het Jerusalem Symphony Orchestra en het Sofia Philharmonic. Als soliste trad ze op met vooraanstaande internationale orkesten. Evenzeer thuis in de kamermuziek speelt McElravy op Stavanger Festival en Herbstgold Festival. Ze treedt onder andere op met violist Julian Rachlin en cellist Boris Andrianov, met uitvoeringen in onder meer Wigmore Hall, het Concertgebouw en Teatro della Pergola.

Programmatoelichting

De in Hongkong geboren **Elaine Ng** is een veelzijdige violiste en altvioliste. Ze is gespecialiseerd in kamermuziek en met name strijkkwartetten, ze werd uitgenodigd voor prestigieuze festivals wereldwijd, waaronder het New York String Orchestra Seminar in Carnegie Hall, het Kent/Blossom Music Festival met het Cleveland Orchestra en het Crete Senesi Festival in Italië. In 2021 verhuisde ze naar Europa voor een residentie aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Momenteel is zij Co-Soloaanvoerder Altviool bij het Antwerp Symphony Orchestra en verkent ze een breed scala aan muziekgenres van klassiek tot rock.

Cellist en componist **Thomas Prechal** won de eerste prijs op het Nationaal Cello Concours 2024 en is meervoudig prijswinnaar bij de internationale celloconcoursen. Tevens ontving hij in 2021 de Verbier Festival Academy Special Prize of Merit en de Prijs van Regio Zlín tijdens het internationale festival Hudební Kroměříž.

Hij soleerde bij vooraanstaande orkesten zoals het Nederlands Philharmonisch Orkest en trad op in topzalen zoals het Concertgebouw en het Rudolfinum. In 2026 speelt hij op festivals zoals de Cello Biënnale Amsterdam en componeert hij in opdracht van het Nederlands Vioolconcours.

De in Georgië geboren pianist **Giorgi Gigashvili** combineert zijn klassieke carrière met elektronische en experimentele muziek. Gepassioneerd door Georgische volksliederen arrangeert en zingt hij deze muziek graag, hij nam zelfs deel aan de Georgische versie van The Voice, waar hij op dertienjarige leeftijd de hoofdprijs won. Als BBC New Generation Artist studeerde hij in Berlijn en Genève. Tijdens zijn fellowship bij het Beethovenfest Bonn in 2024 bracht hij innovatieve projecten en een eigen compositie in première. Hij wordt ondersteund door diverse prestigieuze internationale muziekstichtingen.

Binnenkort in Muziekgebouw Eindhoven

Zo 20 sep '26	Arne Jesper Zeller Budapest International Cello Competition 2025
Di 27 okt '26	Van Baerle Trio & Isabelle van Keulen Pianokwartetten Mozart en Schumann
Do 10 dec '26	Janine Jansen & Alexandre Kantorow Franck: Sonate onder de sonates

Zullen we Vrienden worden?

Vrienden van Muziekgebouw Eindhoven draagt bij aan het voortbestaan van onze mooie concertzaal en ondersteunt de realisatie van bijzondere projecten. Voor een paar tientjes per jaar ben je al Vriend en natuurlijk krijg je daar ook iets voor terug! Scan de QR-code, lees meer over de voordelen en meld je aan.

